

CRIDA DE COMUNICACIONS

Simposi internacional

El mur i la ciutat: dispositius visuals de la modernitat

LLOC: Museu Tàpies, Barcelona

DATES: 27, 28 i 29 de maig de 2026

El simposi internacional *El mur i la ciutat: dispositius visuals de la modernitat* es vincula conceptualment a l'exposició *Antoni Tàpies. El moviment perpetu del mur* presentada al Museu Tàpies recentment, sota el comissariat d'Imma Prieto i Pablo Allepuz. Aquesta mostra explora l'obra de l'artista a partir dels seus contextos i modalitats d'exhibició i se centra en quatre exposicions individuals dels anys cinquanta, caracteritzades per grups d'obres i solucions de muntatge molt diverses. El conjunt permet situar la producció de Tàpies en relació amb debats més amplis sobre arquitectura moderna, disseny, indústria, espai urbà i formes de vida de l'època.

A partir d'aquest marc conceptual, el simposi internacional *El mur i la ciutat: dispositius visuals de la modernitat* proposa una lectura crítica de la modernitat a través dels dispositius materials i visuals que la van fer possible: murs, façanes, paviments, vitrines, cartells, estructures expositives i espais domèstics. Aquests elements, aparentment funcionals, esdevenen agents actius de mediació entre art, disseny, arquitectura i experiència perceptiva atès que la matèria, la llum, el muntatge visual i la disposició dels objectes influeixen en la percepció estètica i defineixen noves maneres de veure, habitar i entendre la ciutat.

Des d'aquesta perspectiva, el *call for papers* amplia i aprofundeix la proposta comissarial de la mostra, tot convidant a investigar críticament aquestes infraestructures materials i simbòliques des de perspectives històriques i teòriques diverses, prenent com a punt de partida l'exposició que actualment es pot visitar al Museu Tàpies. Més enllà del relat expositiu, el simposi obre un espai de debat acadèmic per analitzar com aquests dispositius han modelat la percepció i l'experiència estètica, així com les dinàmiques socials i polítiques inscrites en la ciutat moderna.

En el context de la postguerra europea i, en el cas espanyol, del franquisme i l'aïllament cultural, els espais d'exhibició i l'entorn urbà van esdevenir camps d'experimentació privilegiats. Museus, pavellons, aparadors comercials i habitatges van funcionar com a escenaris on es posaven a prova noves maneres de disposar objectes, materials i cossos, generant formes específiques de visualitat i d'experiència urbana.

Tot prenent Barcelona com a punt d'observació, i en diàleg amb altres centres europeus com Milà, París, Brussel·les, Zuric o Londres, el simposi analitza pràctiques que van articular una modernitat heterogènia, sovint marcada per la tensió entre internacionalització i context local. Figures com Antoni Tàpies, Josep Antoni Coderch, Antoni de Moragas Gallissà, Oriol Bohigas, Ricard Giralt Miracle o América Sánchez s'inscriuen en aquest marc ampli, no com a excepcions, sinó com a nodes d'una constel·lació europea de pràctiques materials, espacials i visuals.

Des d'una perspectiva transversal i interdisciplinària, el simposi convida a analitzar els dispositius visuals de la modernitat com a formes de producció de sentit i de construcció d'imaginari col·lectius. Es proposa revisar llenguatges arquitectònics, expositius i gràfics de mitjan segle XX per interrogar-ne la vigència en el present: quines continuïtats, desplaçaments o fractures es poden traçar entre els dispositius moderns i les pràctiques contemporànies de museografia, urbanisme i disseny? Com condicionen encara avui la relació entre cos, objecte i espai?

Línies temàtiques (orientatives):

- Dispositius de visualització i mediació en l'espai expositiu i urbà
- Arquitectura, disseny i cultura material a la postguerra
- Mur, superfície i materialitat com a espais de significació
- Pràctiques gràfiques, editorials i de display
- Cos, percepció i experiència estètica
- Visualitat, política i memòria
- Modernitats situades

El simposi comptarà amb conferències de Beatriz Colomina, Juan José Lahuerta, Jordana Mendelson i Federico Ferrari entre d'altres, així com taules de debat i una acció sonora de cloenda a càrrec de Rasheed Jalloul.

S'hi convida investigadors/es, artistes, arquitectes/es, dissenyadors/es i professionals de l'àmbit curatorial a presentar propostes que abordin aquestes qüestions des de perspectives crítiques, històriques o contemporànies, i amb enfocaments interdisciplinaris.

Indicacions per enviar propostes: Cal enviar un resum d'un màxim de 300 paraules a catedratapies@upf.edu, amb:

1. Títol de la comunicació
2. Nom i afiliació
3. Dades de contacte
4. CV breu (200 paraules aprox.)

El resum es pot escriure en català, castellà o anglès.

Data límit per enviar propostes: 20 de març de 2026.

Revisió i notificació

El comitè organitzador revisarà els resums presentats i notificarà l'acceptació als interessats el 30 de Març del 2026.

Comitè científic i organitzador: Júlia Llull (UPF), Pol Capdevila (UPF), Nausikaä El-Mecky (UPF), José Luis Corazón (UPF), Raquel Bouso (UPF), Pablo Allepuz (MTà), Imma Prieto (MTà), Judith Barnés (MTà), Maria Sellarès (MTà).